

Mynd am dro drwy'r fro
Hanes Pencader a'r Cylch
Lluniau defnyddiol /
Syniadau ar gyfer murlun

1821 *Melin Wlân Glannant, Pencader*

1893

Arddol

“Gellir gorthrymu’r genedl hon yn wir, ac i raddau helaeth iawn ei dinistrywio a’i llesgau trwy dy nerthoedd di O frenin, ac eiddo eraill, yn awr megis cynt a llawer gwaith eto pan haedda hynny. Ei dileu’n llwyr, fodd bynnag, trwy ddigofaint dyn, ni ellir, oni bydd hefyd ddigofaint Duw yn cydreddeg ag ef. Ac nid unrhyw genedl arall, fel y barnaf i, amgen na hon o’r Cymry, nac unrhyw iaith arall, ar Ddydd y Farn dostlem gerbron y Barnwr Goruchaf pa beth bynnag a ddigwydd i’r gweddill mwyaf ohoni a fydd yn ateb dros y gongl fach hon o’r ddaear.”

“My Lord king, this nation may now be harassed, weakened and decimated by your soldiery, as it has so often been by others in former times; but it will never be totally destroyed by the wrath of man, unless at the same time it is punished by the wrath of God. Whatever else may come to pass, I do not think that on the Day of Direst Judgement any race other than the Welsh, or any other language, will give answer to the Supreme Judge of all for this small corner of the earth.”

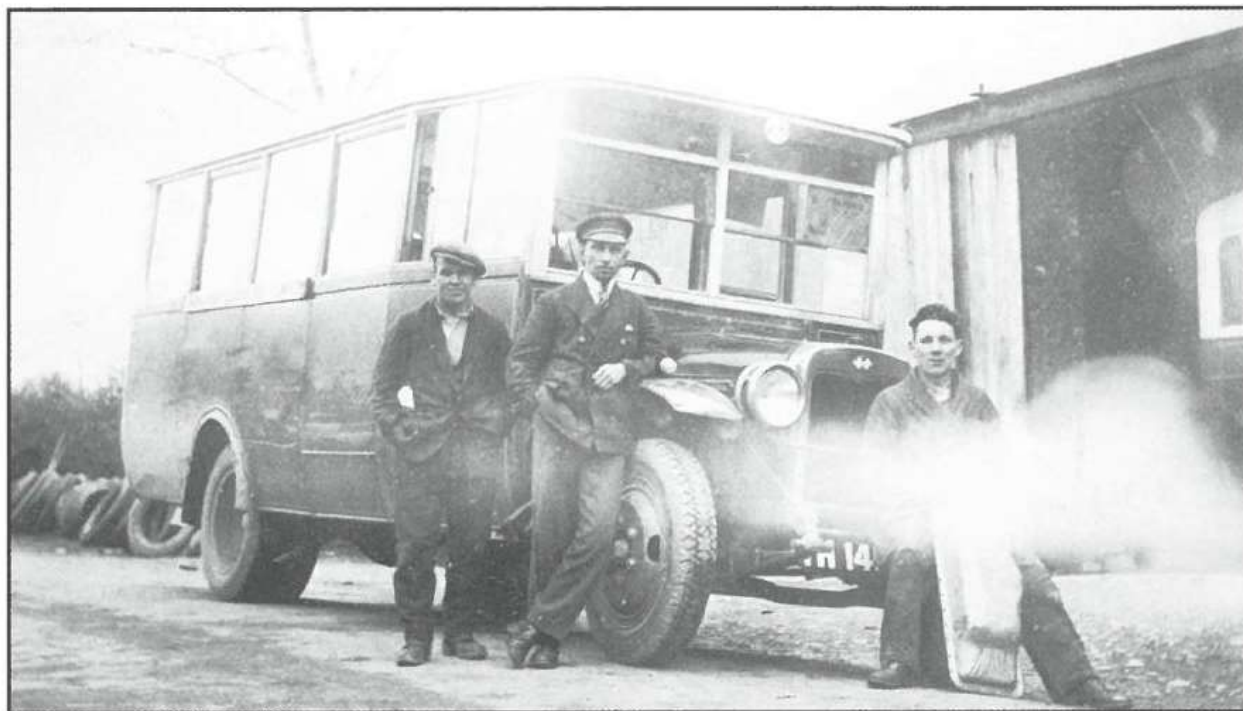
- Daeth Harri'r II i Bencader gyda'r bwriad o orchfygu'r Arglwydd Rhys. Perswadiwyd yr Arglwydd Rhys gan ei ewythr Owain Gwynedd i gwrdd â'r Brenin yn lle ei ymladd yn 1163.
- Adroddwyd y stori gan Gerallt Gymro 25 mlynedd yn ddiweddarach bod Harri'r II wedi gofyn i hen ŵr a oedd wedi ymuno â byddin y brenin pwy fyddai'n ennill y frwydr rhwng y Saeson a'r Cymry.

PCR.18 THE MEMORIAL, FENCADER

First Davies Bros bus at New Inn

Old International bus at New Inn

1920au - 1999

Yr Hen Gapel - Adeiladwyd 1785

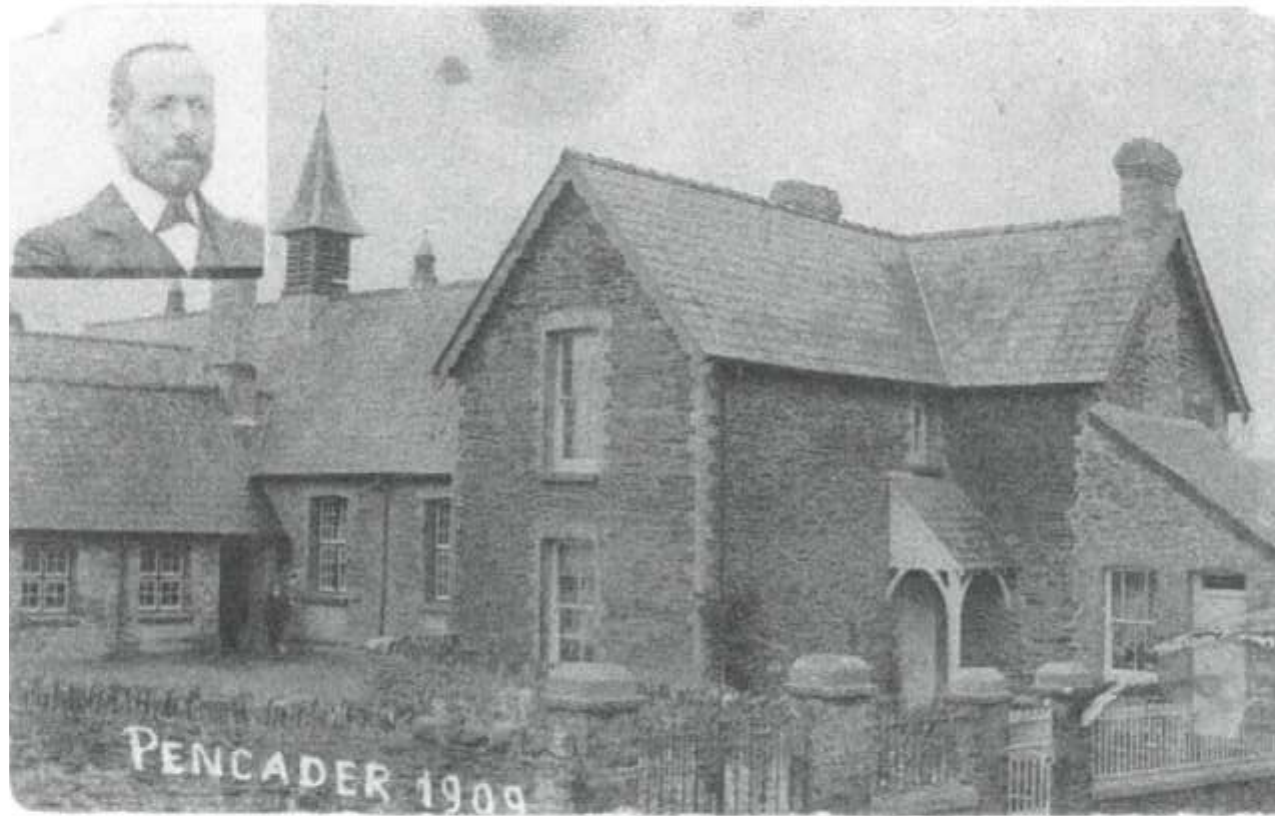

Capel y Tabernacl - 1910

Capel Moriah - 1897

Ysgol Pencader 1878 - 1989

Rheilffordd – 1864 - 1973

Tolldy Alltwalis

Wrn gladdu o'r Oes Efydd